

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну

Повна назва навчальної дисципліни	Основи редагування перекладів
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Сумський державний університет
Повна назва структурного підрозділу	Факультет іноземної філології та соціальних комунікацій. Кафедра германської філології
Розробник(и)	Черник Марина Володимирівна
Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти, НРК – 6 рівень, QF-LLL – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл
Тривалість вивчення навчальної дисципліни	один семестр
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг становить 5 кред. ЄКТС, 150 год. Для денної форми навчання 48 год. становить контактна робота з викладачем (16 год. лекцій, 32 год. практичних занять), 102 год. становить самостійна робота.
Мова викладання	Українська

2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна для освітньої програми "Германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська"
Передумови для вивчення дисципліни	Практичний курс української мови, Основи теорії мовної комунікації, Порівняльна лексикологія
Додаткові умови	Додаткові умови відсутні
Обмеження	Обмеження відсутні

3. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є досягнення здобувачами вищої освіти системи спеціальних знань у галузі редагування перекладів і здатності гнучко й ефективно використовувати їх для вдосконалення як власних перекладів, так і з точки зору редакторської діяльності.

4. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1 Теоретичні та історичні основи редагування перекладів Роль редагування в перекладацькому процесі. Становлення української редакторсько-перекладацької школи. Відомі українські редактори-перекладачі. Зв'язок редагування з іншими розділами мовознавства. Поняття та визначення редагування. Основні терміни й положення редагування. Завдання редагування.
Тема 2 Нормативна база редагування. Редакційно-видавничий процес Визначення понять норми та нормативної бази. Структура норми. Класифікація норм. Нормативна база редагування. Редакційно-видавничий процес і роль редактора в ньому. Види й етапи редагування перекладного тексту.
Тема 3 Книга як предмет видавничої діяльності. Комплексний аналіз перекладного видання Книга як предмет видавничої діяльності. Змістовна та матеріальна структура книги. Службова частина видання. Естетика друкованого тексту. Редакторський аналіз мови першотвору й перекладеного тексту.
Тема 4 Лексико-синтаксичні та жанрово-стилістичні особливості редагування перекладів Лексичні та синтаксичні особливості редагування перекладів. Типологія помилок. Особливості редагування текстів різних жанрів. Стилiстична адаптація перекладу.
Тема 5 Методологія редагування перекладів. Технічні аспекти підготовки перекладного видання Етапи перекладацько-редакторського процесу. Правила складання анотацій. Методи аналізу, синтезу та моделювання. Технічні вимоги до оформлення перекладного видання.
Тема 6 Робота з супровідними документами до перекладних видань Правила оформлення службової частини перекладного видання, облікової картки видання і редакторського висновку.
Тема 7 Практичні аспекти роботи редактора перекладів з лексикографічними джерелами й синтаксичними аспектами редагування Види лексикографічних видань. Синтаксичні аспекти редагування перекладів. Види помилок.
Тема 8 Практичні аспекти роботи редактора перекладів з текстами різних жанрів і стилів Жанрові й стилістичні особливості редагування перекладів. Стилiстична адаптація перекладу. Компаративне читання текстів різних жанрів.

5. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни

Після успішного вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти зможе:

РН1	усвідомлювати засади й технології створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
РН2	надавати консультації з дотримання норм літературної мови та культури мовлення

РНЗ	уміти здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.
-----	---

7. Роль освітнього компонента у формуванні соціальних навичок

Компетентності та соціальні навички, формування яких забезпечує навчальна дисципліна:

СН1	Здатність аналізувати, оцінювати та об'єктивно інтерпретувати інформацію, робити обґрунтовані судження та вирішувати складні проблеми шляхом логічного обґрунтування та прийняття рішень на основі доказів (критичне мислення)
СН2	Здатність бути критичним і самокритичним.
СН3	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
СН4	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
СН5	Здатність мислити креативно, генерувати нові ідеї та підходити до викликів із свіжими поглядами, що веде до інноваційних рішень та здатності адаптуватися до середовища, яке швидко змінюється (креативність)

8. Види навчальних занять

Тема 1. Теоретичні та історичні основи редагування перекладів	
Лк1 "Становлення й перспективи розвитку перекладацько-редакторської галузі в Україні" (денна)	Становлення перекладацько-редакторської школи в Україні. Сучасний стан перекладацької галузі в Україні. Роль редактора в перекладацькому процесі.
Лк2 "Сутність редагування. Основні поняття й положення" (денна)	Основні поняття й положення редагування. Методологія редагування перекладів.
Пр1 "Аналіз діяльності відомих українських редакторів-перекладачів" (денна)	Аналіз текстів відомих редакторів-перекладачів.
Тема 2. Нормативна база редагування. Редакційно-видавничий процес	
Лк3 "Норми редагування. Нормативна база редагування перекладів" (денна)	Визначення понять норми та нормативної бази. Структура норми. Класифікація норм. Нормативна база редагування (законодавчі норми, державні стандарти, лексикографічні джерела, довідкова література).
Лк4 "Редакційно-видавничий процес. Види видавничих професій" (денна)	Визначення поняття редакційно-видавничого процесу. Видавничі професії та їхні основні функції. Етапи редакційно-видавничого процесу.

Пр2 "Державні стандарти, які регулюють перекладацько-редакторську діяльність" (денна) Ознайомлення з ДСТУ, які регулюють перекладацько-редакторську діяльність в Україні. Оформлення перекладів різних типів текстів за ДСТУ 4309:2004.
Тема 3. Книга як предмет видавничої діяльності. Комплексний аналіз перекладного видання
Лк5 "Змістовна та матеріальна структура книги. Оформлення друкованого тексту" (денна) Змістовна структура книги. Матеріальна структура книги. Правила оформлення друкованого тексту.
Лк6 "Комплексний аналіз перекладного тексту. Редакторський висновок" (денна) Особливості аналізу перекладного тексту. Правила складання редакторського висновку.
Пр3 "Складові підготовки редакторів перекладів" (денна) Види вправ для розвитку перекладацьких навичок. Аналіз перекладеного й відредагованого тексту.
Тема 4. Лексико-синтаксичні та жанрово-стилістичні особливості редагування перекладів
Лк7 "Лексико-синтаксичні особливості редагування перекладів. Типологія помилок" (денна) Лексичні особливості редагування перекладів. Синтаксичні особливості редагування перекладів. Типи помилок.
Лк8 "Жанрово-стилістичні особливості редагування перекладів" (денна) Поняття жанру й стилю. Жанрові та стилістичні особливості перекладу текстів та їх редагування.
Пр4 "Види редагування" (денна) Загальне й спеціальне редагування. Усунення різних видів помилок.
Тема 5. Методологія редагування перекладів. Технічні аспекти підготовки перекладного видання
Пр5 "Алгоритм роботи з перекладним виданням" (денна) Етапи роботи з перекладним виданням. Аналіз ринку перекладних видань в Україні. Написання анотацій.
Пр6 "Методологічні аспекти редагування перекладів" (денна) Застосування методів аналізу, синтезу та моделювання під час редагування перекладів.
Пр7 "Технічні вимоги до оформлення друкованих текстів різними мовами" (денна) Відпрацювання правил оформлення друкованого тексту. Оформлення перекладів згідно з типовим технічним завданням, встановленим замовником.

Тема 6. Робота з супровідними документами до перекладних видань	
Пр8 "Правила оформлення облікової картки видання" (денна)	Аналіз складників облікової картки видання. Заповнення шаблону облікової картки видання.
Пр9 "Правила оформлення службової частини перекладного видання" (денна)	Аналіз складників службової частини видання. Особливості оформлення службової частини перекладного видання.
Пр10 "Правила складання редакторського висновку" (денна)	Складові редакторського висновку. Засвоєння алгоритму складання редакторського висновку.
Тема 7. Практичні аспекти роботи редактора перекладів з лексикографічними джерелами й синтаксичними аспектами редагування	
Пр11 "Лексичні та синтаксичні особливості редагування перекладів" (денна)	Визначення лексичних та синтаксичних особливостей редагування перекладного тексту. Робота з лексикографічними джерелами. Аналіз синтаксичної структури українського та англійського речення.
Пр12 "Алгоритм роботи редактора перекладів з лексикографічними джерелами" (денна)	Робота з різними видами лексикографічних видань. Алгоритм пошуку словникових відповідників.
Пр13 "Алгоритм виявлення й виправлення помилок" (денна)	Визначення типів помилок. Вивчення редакторських символів правок.
Тема 8. Практичні аспекти роботи редактора перекладів з текстами різних жанрів і стилів	
Пр14 "Редагування текстів різних жанрів" (денна)	Аналіз відмітних рис текстів різних жанрів та особливості їх редагування.
Пр15 "Правила стилістичної адаптації перекладу" (денна)	Мета й завдання стилістичної адаптації. Засоби стилістичної адаптації перекладних текстів та методи їх редагування.
Пр16 "Компаративне читання як один із засобів підготовки редакторів перекладів" (денна)	Види компаративного читання. Аналіз перекладів сучасних художніх творів.

9. Стратегія викладання та навчання

9.1 Методи викладання та навчання

Дисципліна передбачає навчання через:

МН1	Лекційне навчання
-----	-------------------

МН2	Інтерактивні лекції
МН3	Модульне навчання
МН4	Практичні заняття з використанням групової та фронтальної роботи
МН5	Проблемно-пошукові методи
МН6	Міждисциплінарне навчання

Лекції надають студентам матеріали з науки про редагування та окремих розділів теоретичного перекладознавства, поглиблено знайомлять їх із основними аспектами процесу редагування перекладів, що є основою для навчання здобувачів вищої освіти. Лекції ґрунтуються на використанні здобутих знань, що інтегруються з іншими розділами перекладознавства й мовознавства. Вони доповнюються завданнями для самостійної роботи, виконання яких надає можливість застосовувати теоретичні знання на практиці. Підготовка до лабораторних занять сприяє активізації пізнавальної діяльності за рахунок асоціації їх власного досвіду з предметом навчання під час розв'язання конкретних завдань, стимулює до пошуку вирішення проблеми. Під час підготовки до тестів студенти розвивають навички самостійного навчання, критичного й компаративного читання, синтезу й аналітичного мислення.

9.2 Види навчальної діяльності

НД1	Електронне навчання у системах MIX.sumdu.edu.ua, Google Meet
НД2	Лекційне навчання
НД3	Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань
НД4	Виконання ситуативних вправ
НД5	Виконання групового практичного завдання
НД6	Підготовка до поточного та підсумкового контролю

10. Методи та критерії оцінювання

10.1. Критерії оцінювання

Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5 (відмінно)	$90 \leq RD \leq 100$
Вище середнього рівня з кількома помилками	4 (добре)	$82 \leq RD < 89$
Загалом правильна робота з певною кількістю помилок	4 (добре)	$74 \leq RD < 81$
Непогано, але зі значною кількістю недоліків	3 (задовільно)	$64 \leq RD < 73$
Виконання задовольняє мінімальним критеріям	3 (задовільно)	$60 \leq RD < 63$
Можливе повторне складання	2 (незадовільно)	$21 \leq RD < 59$

Можливе одноразове повторне складання	2 (незадовільно)	$0 \leq RD < 20$
---------------------------------------	------------------	------------------

10.2 Методи поточного формативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МФО1 Опитування та усні коментарі викладача за його результатами	Визначення рівня підготовки здобувачів вищої освіти до навчальних занять, відсотка виконаних завдань, їх правильності, участі в обговоренні	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Підвищення рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти
МФО2 Настанови викладача в процесі виконання практичних завдань	Формує уявлення про дотримання культури спільного обговорення, внесок до групового завдання, орієнтування в матеріалі	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Визначення шляхів підвищення ефективності командної та індивідуальної роботи
МФО3 Перевірка, обговорення, самокорекція та взаємооцінювання студентами виконаних робіт	Формування уявлення про критичне мислення здобувачів вищої освіти, здатність до аналізу інформації, самокорекції та оцінювання досягнень інших здобувачів та про рівень засвоєння матеріалу	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Корегування спільно зі здобувачами вищої освіти підходів до навчання

10.3 Методи підсумкового сумативного оцінювання

	Характеристика	Дедлайн, тижні	Зворотний зв'язок
МСО1 Підготовка до лекційних занять	Формує уявлення про основні теоретичні та практичні принципи редагування перекладів	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Надання й отримання здобувачами конструктивного зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей
МСО2 Робота на практичних заняттях	Метод націлений на визначення рівня вмінь використовувати англійську й українську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових видах спілкування, для вирішення редакторських завдань	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Проводиться на кожному занятті, слугує складовою комплексної оцінки

МСО3 Письмове тестування	Перевірка рівня засвоєння поточного матеріалу	Протягом усього періоду вивчення дисципліни	Оцінка рівня засвоєння поточного матеріалу
МСО4 Перевірка виконання індивідуальних завдань	Формують уявлення про рівень знань здобувачів вищої освіти тем дисципліни	Корегування спільно зі здобувачами вищої освіти підходів до навчання	Націлити здобувачів вищої освіти на аналіз власної діяльності та пошук шляхів до її вдосконалення. Корегування стратегії навчання для кращої продуктивності
МСО5 Підсумковий контроль	Метод націлений на оцінку знань здобувачів вищої освіти в галузі редагування перекладів і використовувати їх для розв'язання завдань в організації редакторської діяльності	На останньому занятті з дисципліни	Мінімальний бал за виконані завдання становить 60% правильних відповідей

Контрольні заходи:

		Максимальна кількість балів	Можливість перескладання з метою підвищення оцінки
Семестр викладання		100 балів	
МСО1. Підготовка до лекційних занять		8	
		8	Так
МСО2. Робота на практичних заняттях		48	
	16x3	48	Ні
МСО3. Письмове тестування		12	
		12	Ні
МСО4. Перевірка виконання індивідуальних завдань		8	
		8	Ні
МСО5. Підсумковий контроль		24	
	8x3	24	Ні

д/залік

11. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

11.1 Засоби навчання

ЗН1	Мультимедіа
ЗН2	Друковані освітні ресурси
ЗН3	Електронні освітні ресурси

11.2 Інформаційне та навчально-методичне забезпечення

Основна література	
1	Тимошик М. Основи редагування : підручник. К.: Наша культура і наука, 2019. 560 с.
2	Collings, Pam. Practical Proofreading. TB Books, 2020. 232 с.
3	Hampton, Ashan. Proofreading Power: Skills & Drills. Lulu.com, 2019. 124 с.
Допоміжна література	
1	Партико З. В. Основи редагування. Підручник. Книга 1. Львів : Видавництво Львівська політехніка, 2017. 130 с.
2	Партико З. В. Основи редагування. Книга 2. Практикум. Львів : Видавництво Львівська політехніка, 2017. 332 с
3	Кацавець Р. С. Ораторське мистецтво: підручник. 2-ге вид., доп. К. : Алерта, 2018. 216 с.
4	Рева Н. С., Прокопенко А. В. 3928 Методичні вказівки до практичних занять із дисципліни "Основи редагування перекладів" : для студ. спец. 6.020303 "Філологія" денної форми навчання. Суми : СумДУ, 2015. 27 с.
5	Shchyhlo L. V. Development of Word-Formation Processes in the German Language // Філологічні трактати. 2018. Т. 10, № 2. с. 167–172.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	
1	Навчальні матеріали на платформі MIX СумДУ https://mix.sumdu.edu.ua/textbooks/59694/index.html
2	Дистанційний курс «Основи редагування перекладів» електронні навчальні матеріали, атестовані в м. Суми [Ел. ресурс Сум ДУ], 2018. Режим доступу: в системі дистанційного навчання: ocw.sumdu.edu.ua/content/1002

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Програма навчальної дисципліни	Усього годин	Навчальна робота, аудиторних годин				Самостійна робота здобувача вищої освіти за видами, годин					
			Усього, ауд. год.	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні роботи	Усього, год.	Самостійне опрацювання матеріалу	Підготовка до практичних занять	Підготовка до лабораторних робіт	Підготовка до контрольних заходів	Виконання самостійних позааудиторних завдань
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
денна форма навчання												
1	Теоретичні та історичні основи редагування перекладів	7.5	6	4	2	0	1.5	1	0.5	0	0	0
2	Нормативна база редагування. Редакційно-видавничий процес	7.5	6	4	2	0	1.5	1	0.5	0	0	0
3	Книга як предмет видавничої діяльності. Комплексний аналіз перекладного видання	7.5	6	4	2	0	1.5	1	0.5	0	0	0
4	Лексико-синтаксичні та жанрово-стилістичні особливості редагування перекладів	7.5	6	4	2	0	1.5	1	0.5	0	0	0
5	Методологія редагування перекладів. Технічні аспекти підготовки перекладного видання	7.5	6	0	6	0	1.5	0	1.5	0	0	0
6	Робота з супровідними документами до перекладних видань	7.5	6	0	6	0	1.5	0	1.5	0	0	0
7	Практичні аспекти роботи редактора перекладів з лексикографічними джерелами й синтаксичними аспектами редагування	7.5	6	0	6	0	1.5	0	1.5	0	0	0
8	Практичні аспекти роботи редактора перекладів з текстами різних жанрів і стилів	7.5	6	0	6	0	1.5	0	1.5	0	0	0
Контрольні заходи												
1	диференційний залік	6	0	0	0	0	6	0	0	0	6	0
Індивідуальні завдання												

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	інші індивідуальні завдання	84	0	0	0	0	84	0	0	0	0	84
<i>Всього з навчальної дисципліни (денна форма навчання)</i>		<i>150</i>	<i>48</i>	<i>16</i>	<i>32</i>	<i>0</i>	<i>102</i>	<i>4</i>	<i>8</i>	<i>0</i>	<i>6</i>	<i>84</i>